

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 622/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Australian ihmisoikeustilanteesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ano Turtiaisen /vkk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 622/2021 vp:

Aikooko Suomen ulkoministeriö kiinnittää huomiota Australian ihmisoikeusloukkauksiin,

kuinka Suomi aikoo auttaa Australiassa ahdinkoon joutuneita kansalaisiaan ja

kuinka Suomi aikoo estää koronahysteriasta johtuvan sekasorron leviämisen maahamme, vai toivotteko yhteiskuntaa järkyttävän kaaoksen leviävän myös Suomeen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kukin maa vastaa omista koronarajoitustoimistaan kansalaistensa terveyden suojelemiseksi. Tämä koskee myös rajaturvallisuutta. Australian kansalaisten enemmistö on kannattanut (82 %, marraskuu 2020 - 60% huhtikuu 2021) hallituksensa koronaan liittyviä toimia ja rajoituksia (matkustuskiellot, liikkumisrajoitukset). Pandemian pitkittyessä ja koronatartuntojen lisääntyessä on kannatus viime kuukausien aikana laskenut. Suomella ei ole tietoa, että Australiassa syyllistytettiin laajamittaisesti ihmisoikeusloukkauksiin, eikä ulkoministeriön tiedossa ole Australian kansalaisyhteiskunnalta tai kansainvälisiltä järjestöiltä maailmalle osoitettua vetoomusta.

Australia asetti maastapoistumiskiellon 25. maaliskuuta 2020 omille kansalaisilleen sekä pysyvän oleskeluluvan omaaville. Kielto poistettiin 1.11.2021. Muiden maiden kansalaiset, ml. suomalaiset ovat koko pandemian ajan voineet poistua maasta. Maasta poistuneet eivät kuitenkaan voi tällä hetkellä palata maahan, pois lukien poikkeusluvan saaneet henkilöt ja tiettyjen ammattiryhmien edustajat.

Australian ulkorajojen lisäksi myös osavaltioiden rajoja on suljettu. Sisärajat ovat Australian lainsäädännön mukaan jokaisen osavaltion ja territorion omalla vastuulla. Mm. Länsi-Australia (Western Australia, WA) ja Pohjoisterritorio (Northern Territory, NT) sulkivat heti pandemian alussa rajansa muille osavaltioille. Tällä menettelyllä Pohjoisterritorio välttyi pitkään koronapandemialta. (Pohjoisterritorio on Etelä-Euroopan kokoinen osavaltio, missä ensimmäinen Covid-19 tapaus löytyi marraskuussa 2021.)

Pakollinen kahden viikon karanteeni maahan saapuville on järjestetty pääasiassa tarkoitusta varten nimetyissä hotelleissa, Uuden-Etelä-Walesin ja Victorian osavaltiossa, suurimpien kansainvälisten lentokenttien (Sydney ja Melbourne) läheisyydessä. Pohjoisterritoriossa matkailijoita varten on ollut käytössä erillinen karanteenialue. Varautumisena mahdolliseen pandemian laajenemiseen elokuussa tehtiin päätös Länsi-Australiaan rakennettavasta 1000-paikkaisesta karanteeni- ja ensiapulaitoksesta, samoin Victorian osavaltioon rakennettavasta 500-paikkaisesta laitoksesta.

Suomen suurlähetystö, yhdessä muiden EU-jäsenvaltioiden edustustojen kanssa, on ollut jatkuvassa yhteydessä Australian viranomaisiin matkustusrajoitusten lieventämiseksi. Canberran suurlähetystö on tarjonnut kaikkia konsulipalvelulain mukaisia palveluja koko pandemian ajan, mm. uusinnut suomalaisten passeja, kirjoittanut rajojen ylitykseen liittyviä tukikirjeitä osavaltioista toiseen matkustaville tai maasta poistuville ja ohjeistanut kansalaisia. Matkustusrajoitukset ovat hankaloittaneet myös konsulipalvelujen vastaanottamista. Hätäpalveluja tarjottiin myös Australian pääkaupunkiterritoriossa voimassa olleiden liikkumisrajoitusten aikana (12.8.-17.11.2021), jolloin enemmistö suurlähetystön henkilökunnasta työskenteli etänä.

Helsingissä 26.11.2021

Ulkoministeri Pekka Haavisto